

Naturskyddsföreningen
Järfälla

Program 2020

Till alla medlemmar i Järfällakretsen

Välkomna till ett nytt årsprogram!

I Sverige och över hela världen växer insikten om att vi måste agera tillsammans för att bevara ekologisk mångfald och minska den globala uppvärmningen. Gällande internationella avtal kring klimatförändringar, vattenfrågor och biologisk mångfald lyfter man fram lokalsamhällets centrala roll i att bygga kunskap och enas kring nödvändiga åtgärder. Genom att fler Järfällabor engagerar sig kan Naturskyddsföreningen påverka politiska beslut och bidra till en nödvändig omställning till ett ekologiskt hållbart Järfälla.

De fyra borgerliga partierna har, med stöd av Sverigedemokraterna, tagit över styret i Järfälla. Det är viktigt att lokala föreningar och enskilda medborgare påminner politikerna om att långsiktig hållbarhet är en grundläggande utgångspunkt i kommunens översiktsplan till 2030. I slutet av 2019 skickade Kommunstyrelsen ut en klimat- och energiplan på remiss till Naturskyddsföreningen. Vi kommer att lämna våra synpunkter och försöka påverka så att klimat- och energiplanen innehåller tillräckligt ambitiösa åtgärder för att Järfälla ska ha en rimlig chans att hålla sina utsläpp inom den koldioxidbudget för Järfälla som utarbetades av CEMUS vid Uppsala universitet 2017.

Föreningen har svarat på ett flertal detaljplaneremiss under 2019, exempelvis på de tre detaljplanerna i Veddesta. Det har tyvärr inte blivit stora förändringar. Bebyggelsen bli hög och tät och inte en särskilt barnvänlig miljö med ytterst lite gröna ytor. Veddestabron har nu börjat byggas och den kommer att användas för bil- och kollektivtrafik samt för cykel. Risken som vi ser det är att det kommer att bli ett stort flöde av bilar på Veddestavägen som ska gå genom södra Veddesta. Dessutom vill man öppna upp Ekonomivägen, som idag är ett cykel- och gångstråk, för biltrafik. Förlängningen av Veddestavägen kan komma att gå igenom Fruns backe till rondellen på Järfällavägen och vidare mot Växthusvägen. Vi har motsatt oss alla dessa genomfartsleder.

Vi är i behov av förstärkning av kretsen för att få större tyngd och bredd i vårt arbete. Tillsammans blir vi starka. Hör av dig!

Jag hoppas vi ses under året!

*Karin Hanze,
ordförande*

Kallelse till kretsårsstämma 2020

Medlemmarna i Naturskyddsföreningen i Järfälla kallas till årsstämma

Måndagen den 23 mars 2020 klockan 18.30 i Birgittasalen, Vasaplatsen 11 (ingång från baksidan av huset). Vi bjuder på fika.

Kommunekolog Cecilia Persson inleder med att berätta om kommunens arbete med invasiva arter.

Motioner till stämman skall vara styrelsen till handa senast den 13 mars 2020 på någon av nedanstående adresser:

Naturskyddsföreningen, Box 2066, 176 02 Järfälla

eller styrelsen.jarfalla@naturskyddsforeningen.se

Mer info: Karin Hanze 070 572 08 40

Naturskyddsföreningen
Järfälla

Kontakta oss gärna!

E-mail: styrelsen.jarfalla@naturskyddsforeningen.se

Postadress: Naturskyddsföreningen i Järfälla, Box 2066, 176 02 Järfälla

Hemsida: jarfalla.naturskyddsforeningen.se Plusgiro: 91 36 33 – 4

Programutformning: Styrelsen Layout: Karin Schmidt

Foton: Karin Hanze, Karin Schmidt m.fl.

Tryckning: Studieförbundet

Studie
främjandet

Våra aktiviteter
arrangeras
i samarbete med
Studieförbundet

Ett par ängar i Järfälla; Stora Ängsnäs och Snåltäppan

Snåltäppan

Här samarbetar Järfälla kommun, Hembygdsföreningen och Järfällakretsen med att skapa en äng genom fagning och slåtter. Vi följer upp resultatet genom tre inventeringar per år.

Snåltäppan hittar du på höger sida om Görvälnvägen, ca 300 meter från Mälarsvägen. Under sommarhalvåret kan du ta buss 552X från Jakobsberg till Görvälns slott.

Inventeringar planeras preliminärt till **söndag 10 maj**; **söndag 14 juni** och **söndag 9 augusti, kl. 17.00**. Ring till Eva eller Maria om du vill närvara, se programdelen.

Stora Ängsnäs

Det är troligtvis Järfällas artrikaste äng och har idag biotopskydd. Ängen har till skillnad från Snåltäppan mycket lång hävd som betesmark. Vi följer utvecklingen på Stora Ängsnäs vid tre tillfällen under 2020. Samtliga gånger träffas vi i slutet av Rödklintsvägen i Kallhäll, alldeles intill E18.

- **Fredag 22 maj kl. 19.00.**
Den biologiska mångfaldens dag
- **Söndag 14 juni kl. 10.00.**
De vilda blommornas dag Eva G.
- **Söndag 27 september kl. 10.00**
Hösten på St. Ängsnäs.

Februari

Maten - en viktig del i klimatomställningen

Torsdag 20 februari kl. 18.30.

På Hyllan, Jakobsbergs bibliotek, ca 2 timmar. Hur kan vi minska slöseri med mat? Hemma, på restauranger, i livsmedelsaffärer och i kommunens verksamheter. Hur kan vi ta hand om matrester som ändå uppkommer. Vi går igenom olika vägar

- avfallskvarnar - går till avloppet och reningsverk
- bruna matavfallpåsarerna – går till biogasanläggning BiogasÖst
- varmkompost – i egna trädgårdar
- bokashi – matresterna fermenteras hemma
- ingen sortering – går till förbränning

Mars

Ugglekväll vid Görväln

Tisdag den 3 mars kl 18.30.

Vi träffas vid Naturinfo och vandrar runt i området. Efteråt värmer vi upp oss i Naturinfo och de som vill kan fika där. Ca 2 tim. Info: Nicklas Johansson tel. 070 985 90 96.

Kretsårsstämma

Måndag 23 mars kl. 18.30.

(Se kallelsen sid 3).

Hur känner vi igen träd och buskar när det inte finns några löv?

Söndag 29 mars kl. 13.00.

Barnaktivitet i närheten av Säby Gård. För barn från 5 – 12 år tillsammans med förälder. Vi traskar runt någon timme och tittar på knoppar och känner på barken. Vi träffas vid scoutstugan vid Säby. Mer info: Eleonore Larsson, 070 691 82 48.

Aktiviteterna kommer att finnas på vår hemsida jarfalla.naturskyddsforeningen.se och förhoppningsvis också i tidningen Mitti. Alla som är intresserade är välkomna att delta!
Våra aktiviteter är gratis om inte annat anges.

Många programpunkter lämpar sig för både vuxna och barn.

April

Naturinfo öppnar

Lördag 4 april kl.12.00 -16.00.

Vi inviger vår nya utställning.

Fågning på Snåltäppan

Onsdag den 22 april kl 17.45.

Samling vid Brukets parkering. Vi går tillsammans till Snåltäppan. Vi räfsar och samlar ihop gammalt gräs och löv på ängen för att ge ljus och luft åt årets örter och gräs. Vi bjuder på enkel förtäring med mackor och te/kaffe. Ca 2 timmar. Info: Karin 070 572 08 40.

På jakt efter vattnets drakar i Hansta

Söndag den 26 april kl. 11.00.

Samling på parkeringen vid Hägerstaslunds vårdshus. Groddjursexkursion där vi letar grodor och vattensalamandrar med Sebastian Bolander. Har vi tur ser vi samtliga fem arter groddjur som finns i området. Info: Nicklas Johansson 070-985 90 96.

Maj

Fågelexkursion vid Fysingen

Söndag den 3 maj kl. 9.00.

Samling på Jakobsbergs infartsparkering. I år åker vi tillsammans till Fysingen, som är en fin fågelsjö. Om du vill hänga med men inte vill ansluta i Jakobsberg kontakta då Kennet. Vi samåker till Ströms gård där vi parkerar bilarna. Ta med fika och naturligtvis kikare om du har. Ca 4 timmar. Anmälan till Kennet Andersson 070 728 50 57 om du vill vara med.

Årets första inventering av Snåltäppan

Söndag 10 maj kl. 17.00. OBS! Prel. dag. Kontakta Eva, 070 298 36 44 eller Maria, 070 537 27 67.

Fågelkväll vid Säbysjön

Onsdag 13 maj kl.18.50.

Samling vid parkeringen vid Säby gård. Vi tar oss ner till sjön och vandrar genom både öppen och sluten terräng till fågeltornet. Vi går hem genom skymningen och spanar efter morkullor och fladdermöss. Ca 3 timmar. Info: Nicklas Johansson 070 985 90 96.

Spindeljakt vid Görvälns slott med omgivningar

Torsdag 14 maj kl. 18.00.

Samling vid Naturinfo. Vi spanar efter spindlar med Raul Vicente. Vandring och spaning ca 2 timmar. Därefter går vi tillbaka till Naturinfo och tittar på fynden under lupp i ca 1 timme. Tag gärna med fika. Info: Nicklas Johansson: 070 985 90 96.

Biologiska mångfaldens dag på Stora Ängsnäs i Kallhäll

Fredag 22 maj kl. 19.00.

Samling vid slutet av Rödklintsvägen. Tag gärna med fika. Ca 2 timmar. Info: Eva Grönlund 070 298 35 44.

Juni

Naturnatten

Fredag 5 juni kl. 20.00.

Vi samlas vi klockan 20.00 vid Naturinfo och vandrar runt i området och tittar på livet under kväll och tidig natt, lyssnar på kvällens ljud och spanar efter fladdermöss. Ca 3 timmar. Info: Nicklas Johansson 070 985 90 96.

Barnaktivitet med Vatten-tema - Vad finns i sjön?

Lördag 13 juni kl. 13.00.

För barn i åldrarna 5 – 12 år tillsammans med förälder. Vi samlas vid Naturinfo. Tag med flytväst om du har. Ca 2 timmar. Info: Karin Hanze 070 572 08 40.

De vilda blommornas dag på Stora Ängsnäs i Kallhäll

Söndag 14 juni kl. 10.00.

Nu är det högsäsong för örter på Stora Ängsnäs. Hur många arter går det att hitta? Möt upp vid slutet av Rödklintsvägen. Tag gärna med fika. Ca 2 timmar. Info: Eva Grönlund 070 298 35 44.

Andra inventeringstillfället på Snåltäppan

Söndag 14 juni kl. 17.00. OBS! Prel. dag
Anmäl intresse till Eva Grönlund 070 298 35 44 eller Maria Elfström 070 537 27 67.

Juli

Naturinfo är stängt hela juli och vi har inga aktiviteter.

Augusti

Tredje inventeringstillfället på Snåltäppan

Söndag 9 augusti kl. 17.00 OBS! Prel. dag
Anmäl intresse till Eva Grönlund 070 298 35 44 eller Maria Elfström 070 537 27 67.

Naturinfo öppnar igen

Lördag 22 augusti kl. 12.00 -16.00.

Slätter på Snåltäppan

Söndag den 23 augusti kl. 9.45.

Samling på bruketparkeringen. Vi går tillsammans till Snåltäppan. Det är nu dags att använda lie och räfsa för att samla ihop årets växtlighet i en hässja. Nu kan du lära dig att slå med lie. Vi fikar med mackor och te/kaffe. Ca 2 timmar. Karin Hanze 070 572 08 40

September

Svampexkursion i Granskog

Söndag 6 september kl.10.00.

Samling på parkeringen vid Granskog. Vi fortsätter med svampföljetongen vid Granskog. Här finns många arter som kan vara både kända och okända för dig. Tag med svampkorg och gärna fika. Ca 3 timmar. Info: Eva Grönlund 070 298 35 44.

Svamputställning vid Naturinfo

Lördag och söndag, 19 - 20 september.

Ca kl. 12 till ca. kl. 16. Ta gärna med ny-plockad svamp. Ta med hela svampen så blir det lättare att bestämma vad det är. Info: Karin Hanze 070 572 08 40.

Höst på Stora Ängsnäs

Söndag den 27 september kl. 11.00.

Vad hittar man på hösten. Samling kl. vid slutet av Rödklintsvägen. Ca 2 timmar. Info: Eva Grönlund 070 298 35 44.

Oktober

Besök på Högbytorps-anläggningen i Bro

Tisdag 6 oktober kl. 8.45.

Vi besöker E.ONs värmekraftanläggning som planeras producera både el och värme till Järfälla och Bro kommuner, bl.a. på våra brännbara sopor. Vi kommer att få information om hela kretsloppsanläggningen vilket inkluderar biogas- och biogödselproduktion samt om samarbetet med RagnSells. Begränsat antal – därför obligatorisk anmälan senast 1 oktober till styrelsen.jarfalla@naturskyddsforeningen.se. Vi samåker från Kallhälls pendeltågsstation klockan 08.45. Ca 2 timmar. Info: Karin Hanze 070 572 08 40.

Medlemsträff

Tisdag 20 oktober kl. 18.30.

Samling i Församlingssalen, Kyrkvägen 8, Barkarby. Vi berättar och visar bilder från våra aktiviteter 2020. Vi bjuder på lättare förtäring. Därför behöver vi en anmälan till styrelsen.jarfalla@naturskyddsforeningen.se senast 12 oktober. Ca 2,5 timmar. Mer info: karin Hanze 070 572 08 40.

November

Klimatmöte på Hyllan

Torsdag 12 november kl. 18.30.

Vad har hänt med Järfälla kommuns klimat- och energiplan? Vi kommer att satsa på en paneldiskussion, ett år efter att planen presenterats och skickats på remiss. Ca 2 timmar. Info: Karin Hanze 070 572 08 40.

Hjälp oss driva miljöfrågan framåt

För att kunna driva våra gemensamma viktiga frågor framåt behöver vi dig och det finns många sätt att engagera sig.

Du kanske vill arbeta i styrelsen för att påverka kretsens inriktning, eller arbeta i någon av de arbetsgrupper vi har (se nästa sida) eller varför inte vara med och starta upp en ny arbetsgrupp som ägnar sig åt det som du tycker är en viktig fråga.

Är du kanske en riktigt bra informatör eller medlemsvärvare?
Har du biologiskt intresse?

Oavsett vad så är du hjärtligt välkommen till oss.

Styrelsen

Styrelsen 2019

Ordförande: Karin Hanze
Ledamöter: Nicklas Johansson
Hanna Leena Bergman
Klas Persson
Lennart Strand
Suppleanter: Kristina Westerdahl
Eleonore Larsson
Ingemar Karlsson

Välkommen till Inventeringsgruppen

Kunskap om vilka arter som finns i ett område kan vara värdefull av flera skäl, t.ex. i diskussioner om att bevara ett naturområde eller för att följa upp vilka effekter olika åtgärder har haft. Under vår och sommar har vi främst inventerat förekomsten av kärlväxter, fåglar, insekter och andra biologiska företeelser som exempelvis galler. Under hösten är det svampar, lavar och mossor som gäller. De flesta fynden för vi in i Artportalen. Under april - augusti kommer vi att träffas en vardagskväll i månaden, september - november, en lördag eller söndag.

Du är välkommen att anmäla dig till Eva Grönlund 070 298 36 44 eller eva.birgitta.gronlund@bredband.net

Välkommen till Skogsgruppen

Främst besöker vi områden som inte har formellt skydd t.ex. Sollentuna Häradssallmänningen, en fastighet som sköts enligt traditionellt skogsbruk, och andra mindre skogsområden intill bostadsområden. Kom med i gruppen och ge förslag på områden du vill att vi tar en extra titt på. Detta är ett bra sätt att lära känna Järfällas gröna delar. Det finns samarbete med inventeringsgruppen.

Hör av dig till Karin Hanze om du är intresserad att vara med kaehanze@gmail.com

Välkommen att kontakta oss i Järfällakretsen

E-post: styrelsen.jarfalla@naturskyddsforeningen.se

Postadress: Naturskyddsforeningen i Järfälla, Box 2066, 176 02 Järfälla

Barn- och föräldraaktiviteter

Kretsen hade tänkt starta "Naturkul för barn och föräldrar". Det kom inte igång under 2019 men vi hoppas komma igång under 2020. Tanken är att aktiviteterna skall anpassas för barn från 5 till 12 år. Vi sätter igång nu på vårvintern, med att titta på träden när de står i vinterskrud. Vi annonserar även i Mitti, på hemsidan och via e.post.

Vill du vara med i gruppen som fixar detta - hör av dig till Karin Hanze 070 572 08 40 eller kaehanze@gmail.com

Naturinfo

Kretsen har sedan länge en lokal i den norra paviljongen till Görvälns slott. Där har vi utställningar och informationsmaterial inom miljö och naturrelaterade områden.

Vi har öppet lördagar och söndagar kl. 12-16 från första helgen i april till sista helgen i oktober, med uppehåll i juli.

Vi behöver fler Naturinfovärdar för dessa helger. Om du är intresserad kontakta Eva Lundquist tel. 070 282 02 25.

BYTT MAILADRESS?

Glöm inte att meddela rikskansliets medlemservice om du byter mailadress eller flyttar.

Kontakta:

medlem@naturskyddsforeningen.se
eller 08-702 65 77

Naturskyddsforeningen
Järfälla

